

1. Hoe kun je verder als je een belast verleden hebt?

Het was slecht nieuws dat deze week naar buiten kwam: Nederland heeft voor miljoenen euro's steun gegeven aan Syrische strijdgroepen waarvan nu gebleken is dat ze oorlogsmisdaden hebben gepleegd. Overal zijn alarmbellen gaan rinkelen: 'Wat hebben we gedaan?!' Ons land, waar nota bene het Internationaal Strafhof gevestigd is, heeft actief steun gegeven aan islamitische terreur. En zo zijn er meer zwarte bladzijden in ons nationale verleden. Heel lang dachten we dat wij als Nederlanders ons heldhaftig verzet hadden tegen de Duitse bezetters. Maar bij nader onderzoek bleek dat juist in Nederland naar verhouding veel minder Joden zijn gered dan in andere landen. Als zulke dingen bekend worden, dan moet je als land, en als volk, je verleden onder ogen zien, en ook je schuld onder ogen zien, en je moet zoeken naar een weg vooruit. Hoe doe je dat? In feite gaat het om die vraag, ook in dit hoofdstuk, Zacharia 3. 'Hoe kunnen wij verder, als Joods volk, terwijl wij een belast verleden hebben?' In de tijd van Zacharia is de eerste groep ballingen teruggekeerd uit Babel. Ze staan onder leiding van twee mensen: Zerubbabel, dat is de politieke leider, en Jozua, dat is de hogepriester, de geestelijke leider. Maar al snel na de terugkeer uit Babel slaat de moedeloosheid toe. Overal hoor je pessimistische geluiden. 'Wordt het ooit nog wat met ons volk, met Israël?'

En dat pessimisme, dat heeft ook te maken met zonde uit het verleden. Want die ballingschap in Babylonië, die was niet toevallig over het volk heen gekomen. Nee, eeuwenlang hebben profeten geprofeteerd: 'Mensen, als wij ons niet houden aan de geboden van God, dan zal God ons treffen met Zijn oordeel!' Maar naar die profeten werd slecht of helemaal níét geluisterd! Toen, na éindeloos veel waarschuwingen, kwam die vreselijk ballingschap in Babel. En nu ze terug zijn, komt die vraag met kracht naar boven: 'Hoe moeten wij verder, de toekomst in, als er nog zo'n enorme schuld is uit het verleden?' Dat is een heel goede vraag! Want over die vraag, hoe je omgaat met je schuld, uit het verleden, kun je ook heel makkelijk heenwalsen. 'Ach, dat was toen...' Maar in de Bijbel wordt altijd een spade dieper gestoken. Als volk draag je ook schuld mee uit het verleden. Dat onze voorouders slaven hebben verscheept van Afrika naar Amerika, dat heeft gevolgen tot de dag van vandaag! Israël weet: 'Wij hebben een belast verleden. De ballingschap was een straf van God. Hoe moet het nu verder? Gaat God met ons mee, de toekomst in? Als Hij ons heeft verworpen, dan kunnen we doen wat we willen, maar dan heeft het geen enkel nut!'

Juist tegen de achtergrond van die vragen krijgt Zacharia dit visioen. Een nachtgezicht. Het is het vierde in de serie van acht nachtgezichten. Hij ziet in zijn visioen de hogepriester, Jozua. En die hogepriester, die staat voor de Engel des HEREN, de Engel van de HERE. Die Engel des HEREN, dat is in het Oude Testament in feite God Zelf, zoals God verschijnt. Christenen hebben de eeuwen door in de Engel des HEREN de gestalte herkend van Jezus Christus. En wat staat er dan in vers 3? 'Nu was Jozua in vuile kleren gekleed, terwijl hij voor het aangezicht van de Engel stond.' Vuile kleren. Met vuile kleren staat Jozua voor God. Wat kun je je schamen voor vuile kleren. Ik weet nog héél goed: ik was een jaar of vijftien, toen één van mijn zussen trouwde. En ik had een nieuw pak, alles nieuw! Maar tijdens het diner kwam er een grote jusvlek op mijn broek, op mijn broekspijp. 's Avonds was het feest, en de hele avond schaamde ik me voor die vlek... En hier, bij Jozua, gaat het niet zomaar om een bruiloft, en om mensen, nee, het gaat hier om de hemel, en om God! En het gaat niet om één vlek, nee het gaat hier om kleren die helemaal vuil zijn! Jozua als hogepriester vertegenwoordigt het volk bij de HERE, in Zijn heilige troonzaal. Maar het volk dat Jozua vertegenwoordigt, is een zondig volk. Zacharia ziet Jozua staan, en hij moet hebben gedacht: 'Ja, dat klopt! Dat is inderdaad de situatie van ons, als volk!' Tot overmaat van ramp is er ook nog de duivel. En die duivel, die begint ook nog eens even lekker in

die vlekken te wrijven. Hij staat Jozua aan te klagen. En geef hem eens ongelijk?! Jozua staat er toch vreselijk bij? Dat is toch zo? En het volk dat hij vertegenwoordigt, dat is toch ook een schuldig volk?!

De Bijbel - dat moeten we ons goed realiseren! - de Bijbel poetst nooit makkelijk onze schuld weg. Wij doen dat vaak liever wel. Ach, al dat praten over zonde, en over schuld, dat is natuurlijk niet zo leuk. De verleiding is héél groot om ook in de kerk dat onderwerp maar een beetje weg te moffelen. Dat is iets van vroeger, toen ging het altijd over die zonde... Maar ondertussen zit is in onze ziel, diep van binnen, vaak zóveel schuldgevoel. Je kunt je zó tekort voelen schieten, op zóveel terreinen... Hoe moet dat nou toch met mij? Als je beseft hoe vaak je God maar laat praten... Hoe vaak er gewoon niet van komt om te bidden, om tijd te nemen voor God... Hoe makkelijk je neemt, en hoe moeilijk je geeft... Hoe moet het verder? Met jezelf? En hoe moet het verder met ons, als volk, en met ons, als mensheid...? André Kuipers zei een keer op de tv dat je vanuit de ruimte haarfijn kunt zien hoe wij er op aarde een puinhoop van maken. 'Het is best alarmerend,' zei hij, 'wat mensen op aarde aanrichten, je kunt luchtvervuiling zien, erosie, de algengroei in de oceanen als gevolg van de klimaatverandering.' Ook de aarde heeft vuile kleren aan... Daar staat Jozua, en de duivel klaagt hem aan. Terecht! En dan,

opeens, klinkt de stem van de HERE: 'De HERE zal u bestraffen, satan! De HERE, die Jeruzalem verkiest, zal u bestraffen. Is deze Jozua niet een stuk brandhout dat aan het vuur ontruikt is?' Al die beschuldigingen van de satan, die zijn waar! Ze zijn volkomen terecht! En toch, tóch: rondom Jozua trekt de HERE een muur op, een schild, waarop alle pijlen van de satan afketsen. En wat is dat schild? Dat is Gods verkiezing! God heeft Israël gekozen! Die duivel kan nóg zoveel beweren, en de schuld van Jozua kan nóg zo zwaar zijn, maar God heeft een belofte gedaan! Hij heeft het tegen Israël gezegd: 'Jullie zijn Mijn volk, en Ik ben jullie God!' En daarom heeft God Zijn volk gered, als een brandhout uit het vuur. Zó zijn ze uit Babylon teruggekomen. Op het nippertje verlost door de Allerhoogste!

2. Nieuwe kleren voor een ander leven

En dan klinkt opnieuw de stem van God, die bevel geeft aan de engelen, vers 4: 'Trek hem de vuile kleren uit! Daarop zei de HERE tegen Jozua: Zie, heb uw ongerechtigheid van u weggenomen en zal u feestkleren aantrekken!' Merkt u wat er hier gebeurt? Zegt God tegen Jozua: 'Ach, Jozua, het valt allemaal wel mee met die zonde, met die schuld van jou. Weet je, we halen die kleren van jou even door een sopje, en dan kan het allemaal nog bést.' Gaat God zó om met het kwaad in ons leven, met de schuld, die ons ziel besmeurt? Nee, we moeten het goed tot ons laten doordringen! God zegt nooit, nergens in de Bijbel, dat het wel meevalt met onze zonde! Nergens! Maar Hij zegt wel dat bóven onze zonden uit Zijn liefde straalt, Zijn genade! Die vuile kleren, die moeten hélemaal weg! Niks geen sopje, wég ermee! En daarvoor in de plaats: een feestgewaad! Zacharia ziet en hoort in zijn nachtgezicht dat God dat bevel geeft, en als hij dat ziet gebeuren, dan gaat hij bidden. Hij voelt zich helemaal betrokken bij Jozua. Hij bidt: 'Laat hen een reine tulband op zijn hoofd zetten!' En dat gebeurt dan ook! Eerst de tulband, en dan de kleren. Weet je waarom die tulband zo belangrijk is? Je kunt dat vinden in Exodus 28: 36. De hogepriester, die droeg een tulband op zijn hoofd, met daaraan bevestigd een gouden plaat. Op die plaat stonden de woorden: 'De heiligheid van de HERE'. En dan staat erbij, in Exodus 28: 38: 'Die gouden plaat, die zal op het voorhoofd van Aäron zijn (Aäron was de eerste hogepriester), zodat Aäron de ongerechtigheid kan dragen van de geheiligde gaven die de Israëlieten brengen, ja, van al hun geheiligde geschenken. Hij moet namelijk voortdurend op zijn voorhoofd zijn om hen aangenaam te maken voor het aangezicht van de HERE.' Dus pas als de hogepriester zijn tulband draagt, dan kan hij zijn werk doen. Dan kan hij als het ware de offers van de mensen bij God brengen, en het bidden: 'Here God, wij staan schuldig voor U, maar alstublieft, aanvaard onze offers, aanvaard onze

gebeden.' En omgekeerd kan hij, als degene die aan God geheiligd is, de vergeving van God uitspreken over de mensen. Zie je wat er gebeurt in Zacharia 3? De hogepriester Jozua wordt in ere hersteld! Als het volk weer terugkomt in Jeruzalem, waar de tempel nog een puinhoop is, dan zegt God, in dit visioen: 'Er zal weer een tempeldienst zijn! De priesters mogen weer aan het werk! En de hogepriester, die wil Ik opnieuw ontvangen. Als hij op de Grote Verzoendag het allerheiligste van de tempel binnenkomt, het Heilige der Heiligen, dan stuur Ik hem niet weg! Want Ik ben genadig! Ik geef nieuwe kleren voor een ander leven!' 'Doe hem nieuwe kleren aan!' Herken je dat bevel? In de gelijkenis van de verloren zoon begroet de vader de zoon op die manier: 'Vlug, haal nieuwe kleren, en schoenen voor aan zijn voeten, en doe een ring aan zijn vinger, want mijn zoon was dood, en is weer levend geworden, hij was verloren en is gevonden!' (Lukas 15).

Jozua krijgt genade en eer! Hij wordt in ere hersteld. En hij krijgt een opdracht (vers 7): 'Zo zegt de HERE van de legermachten (de HEER van de hemelse engelenmachten): Als u in Mijn wegen gaat en als u uw taak ten behoeve van Mij vervult, dan zult u ook Mijn huis besturen, en ook Mijn voorhoven bewaken, en Ik zal u omgang geven met hen die hier staan.'

Wie zijn dat? 'Hen die hier staan'? Weet u, dat zijn de engelen! Jozua, de hogepriester, mag zomaar ómgaan met de engelen! Hij mag als het ware in en uit lopen bij God, in de hemel! Want hij heeft schone kleren aan! Met die kleding kán dat! Dan mag je zomaar in de nabijheid van God zijn!

Voel je wat een bemoedigende boodschap dit is voor dat volk van de Joden, net teruggekeerd uit de ballingschap? Met een belast verleden? God zegt: 'Ik maak een nieuw begin! Want Ik blijf trouw, Ik heb jullie gekozen! Jullie mogen opnieuw heel dicht bij Mij horen, jullie vertegenwoordiger, jullie hogepriester mag bij Mij in en uit lopen, tussen de engelen!' Wat een wonder van genade!

3. Kan dat zomaar... vergeven?

'Maar...' denk je dan, 'toch blijft er iets haken. Kan dat dan zómaar. Strijkt God dan al die zonde zomaar... een beetje weg? In de geschiedenis van Israël waren vreselijke dingen gebeurd! Koning Achaz, die offerde zijn eigen kinderen aan de afgod Moloch! Mensen werden mishandeld, misbruikt, vernederd... En is dat dan nu allemaal zomaar in één keer van tafel? Kán dat dan allemaal maar?'

Nee! Want die genade van God - dat wordt nu duidelijk - die genade van God, die heeft een basis! Vers 8: 'Luister toch, hogepriester Jozua, u en uw vrienden die vóór u zitten (dat zijn de andere priesters) - zij zijn immers een wonderteken...' Die priesters, dat die weer dienst mogen doen, dat is een wonder! Een wonder van genade, van Gods goedheid! Elke priester is een wandelend wonder! 'Luister toch, Jozua en al die priesters, want zie, Ik ga Mijn Knecht, de SPRUIT, doen komen.' Wacht even, wat zegt God hier? 'Ik zal Mijn Knecht, de Spruit, doen komen.' Wat is dat, een spruit? Wij denken dan aan een spruitje. Dat klopt ook, een spruitje, dat is een spruitkooltje, een beginnend kooltje. Een spruit, dat is een beginnend takje. In de lente, dan zeggen we: 'De bomen spruiten weer uit.' God zegt: 'Er komt een lente aan, een nieuw takje, nieuw groen, dat is Mijn Knecht.'

En u hoeft niet lang te raden, wie daarmee wordt bedoeld: Jezus Christus! Hoe kán het, dat Jozua nieuwe kleren krijgt? Hoe kan er een nieuw begin zijn voor Israël? Omdat Hij gekomen is, de Knecht van God! Vers 9: 'Want zie, wat betreft de steen die Ik voor Jozua neergelegd heb, op die ene steen zullen zeven ogen zijn. Zie, Ik zal er Zijn graving in aanbrengen, spreekt de HERE van de legermachten.' Die Knecht van de HERE, die eerst vergeleken wordt met een spruit, met een jong takje, die wordt hier vergeleken met een steen. En die steen, die is door God Zelf beschreven, daar staat Gods afdruk in, Gods handtekening. En op die staan zijn zeven ogen, dat wil zeggen: door die steen ziet God de wereld. Jezus is de Hoeksteen, waar die nieuwe tempel op rust. En door Jezus heen kijkt God naar de wereld, met ogen van liefde, van genade! En daarom staat het er, in vers 9: 'Ik zal de ongerechtigheid van dit land op één dag wegnemen.' Op één dag! Welke dag? In de lijn van het Oude Testament zou je zeggen: op

de Grote Verzoendag, Jom Kippoer. Komende dinsdagavond begint Jom Kippoer, en volgende week zullen we bij die dag stilstaan in de middagdienst. En toch... Grote Verzoendag is een jaarlijks terugkerende dag. Maar wat zegt God? 'Ik zal de ongerechtigheid van dit land op één dag wegnemen.' Welke dag is dat? Natuurlijk is dat die ene dag, die vrijdag, waarop Jezus aan het kruis hing! Daarom is het zo mooi om dit visioen te lezen op de dag dat we het Heilig Avondmaal gevierd hebben. We hebben het brood gegeten en de wijn gedronken: we zaten vandaag aan de voet van het kruis. Daar is het gebeurd wat hier al werd aangekondigd: 'Ik zal de ongerechtigheid van dit land op één dag wegnemen. Op die dag, spreekt de HERE van de legermachten, zal ieder zijn naaste uitnodigen onder de wijnstok en onder de vijgenboom.' Dat is het visioen van volmaakte vrede, van harmonie met elkaar, omdat er harmonie is met God.

Merkt u wat er gebeurt in dit hoofdstuk? Een volk met een verleden wordt een volk met toekomst! De vuile kleren gaan weg, en er komen feestkleren voor in de plaats! Zo gaat God met mensen om! Zo ging Hij met Zijn volk Israël om, toen al, en nu nog steeds! En zo gaat Hij met ons om! Hij geeft nieuwe kleren, voor een ander leven. Waarom? Omdat Jezus Christus gekomen is, omdat Hij Zich gegeven heeft aan het kruis en op één dag de ongerechtigheid van het hele land, van de hele wereld, heeft weggedaan! Als Zacharia dat visioen vertelt aan zijn volksgenoten, dan voelen ze precies aan wat hij bedoelt. Als hun vertegenwoordiger, Jozua, nieuwe kleren heeft gekregen, en tussen de engelen mag wandelen, dan geldt dat ook voor het volk! Dan mag je opgelucht adem halen!

En dat geldt ook voor u. Het geldt ook voor jou! God heeft nieuwe kleren voor je! Een ander leven! Daarom is Avondmaal vieren niet iets droevigs. Het is geen dodenherdenking. Nee, de Here God geeft ons nieuwe kleren, daar mogen we juist vandaag bij stilstaan. Hij neemt als ons vuile goed mee, en Hij trekt ons feestkleren aan. Wat een ongelooflijk wonder! Zó kunnen we verder, de komende tijd weer in. Vol verwondering over zoveel liefde van de goede God.

4. Er is uitzicht!!!

Laat je dus nooit ontmoedigen! Denk nooit: 'Het wordt niks meer met mij!' Laat nooit die duivel winnen! Want ook wij hebben een Hogepriester die namens ons bij God mag komen, die onze schuld bij Hem brengt, en die namens God aan ons de vergeving brengt. Ook wij hebben een Hogepriester die voor ons bidt bij God, die voor ons pleit. Wij hebben een Hogepriester die ooit, toen Hij op aarde was, onze vuile kleren op Zich nam, maar die nu bekleed is met een wit gewaad, blinkend wit. Zijn naam is... Jozua: de Hebreeuwse vorm van Jezus. Jozua, Jezus, dat betekent: 'De HERE redt'. Is dat nou geen geweldig geschenk? Je mag verder met schone kleren, want de HERE redt!

Er was een militair, die met andere militairen samen één slaapzaal deelde. En die ene jongen, die geloofde. Als ze 's avonds naar bed gingen, dan las hij uit zijn bijbeltje. Daarna ging Hij op de knieën, en hij bad. Hij dankte Zijn Schepper voor de dag, en hij bad voor zichzelf en voor zijn maten. Gewoon, in stilte. Maar al die andere soldaten, die lachten hem uit. Ze haalden grappen met hem uit, als hij geknield lag te bidden en niet keek. En dat werd steeds grover. Op een avond, terwijl hij op zijn knieën zat, pakte één van de andere soldaten zijn schoen, zo'n zware schoen, zo'n soort laars, zo'n kistje. De schoen was vies, vol modder. Hij gooide dat kistje tegen het hoofd van zijn biddende maat. De jongen had een flinke hoofdwond. Maar hij zei niets.

De volgende morgen werden ze wakker.

En één voor één liepen ze naar het bed van de soldaat die zijn schoen had gegooid. Want wat bleek? Aan het voeteneind van dat bed, daar stonden twee schoenen, schitterend, blinkend gepoetst. Midden in de nacht was de gelovige militair opgestaan, en hij had gepoetst totdat die schoenen blonken als nooit tevoren. Dat is nou: genade! Jij gooit je vuile schoen naar je maat, en hij geeft je blinkend schone schoenen terug. Jij krijgt stralende feestkleren, terwijl je vuile kleren droeg. Zó is God! En zó is Zijn Zoon, dat groene takje, die Man van hoop. Laten we maar héél dicht bij Hem leven, in onze nieuwe kleren. Onze feestkleren. Amen.